

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

19. Projekt standartu vyshchoi osvity zi spetsialnosti 014 "Serednia osvita" na druhomu (mahisterskomu) rivni vyshchoi osvity (2023). [The project of the standard of higher education in the specialty 014 "Secondary education" at the second (master's) level of higher education from the Ministry of Education and Culture]. (Accessed 02 Apr.2024). Available at: <https://www.google.com/> [in Ukrainian].

20. Projekt standartu vyshchoi osvity zi spetsialnosti 014 "Serednia osvita" na druhomu (mahisterskomu) rivni vyshchoi osvity vid MON vid 2023 r. [Project of the standard of higher education in specialty 014 "Secondary education" at the second (master's) level of higher education from the

Ministry of Education and Culture from 2023]. Available at: <https://www.google.com/> (Accessed 02 Apr.2024). [in Ukrainian].

21. Sysoieva, S. & Sokolova, I. (2016). Teoriia i praktyka vyshchoi osvity [Theory and practice of higher education]. Kyiv ; Mariupol. (Accessed 02 Apr.2024). [in Ukrainian].

22. Sikorskyi, P. (2021). Osnovni pedahohichni pidkhody ta yikh vplyv na formuvannia navchalnykh tekhnolohii [Basic pedagogical approaches and their influence on the formation of educational technology]. *Educational horizons*, No. 1 (52), pp. 96–100. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 21.05.2024

УДК 378.22-047.22

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.307814>

Ганна Красильникова, доктор педагогічних наук, професор
кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва
Хмельницького національного університету
Сергій Красильников, кандидат технічних наук, доцент
кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва
Хмельницького національного університету

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Стаття присвячена проблемі формування педагогічної компетентності у здобувачів магістерського рівня вищої освіти різних спеціальностей. Висвітлена тенденція педагогізації вищої освіти як шлях гуманізації професійної підготовки та суспільства загалом у контексті побудови єдиного європейського освітнього простору. Встановлено, що формування педагогічної компетентності магістрів різних спеціальностей відбувається на базі чинних нормативних документів, зокрема Національної рамки кваліфікації та системи стандартів вищої освіти. На прикладі змісту окремих освітніх програм схарактеризований інструментарій формування педагогічної компетентності магістрів шляхом вивчення відповідних освітніх компонентів та проходження педагогічної практики в умовах ЗВО.

Ключові слова: маістри; педагогічна компетентність; фахові дисципліни; педагогічна практика.

Табл. 1. Літ. 14.

Hanna Krasylnykova, Doctor of Sciences (Pedagogy),
Professor of the Technological and
Professional Education and Decorative Arts Department,
Khmelnitskyi National University
Serhiy Krasylnykov, Ph.D. (Technical Sciences),
Associate Professor of the Technological and
Professional Education and Decorative Arts Department,
Khmelnitskyi National University

INSTRUMENTARY FOR THE FORMATION OF PEDAGOGICAL COMPETENCE OF MASTER'S DEGREE STUDENTS

The article is devoted to the problem of the formation of pedagogical competence of master's degree students of various specialties. The tendency of pedagogization of higher education as a way to humanize professional training and society as a whole in the context of building a single European educational space, based on the idea of constant updating of education due to the dynamic growth of information, the need for a person to learn throughout life as a factor of sustainable development of mankind is highlighted. It has been determined that the achievement of the sustainable development goals of providing inclusive and equitable quality education and promoting lifelong learning in our country is ensured through the implementation of the Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022–2032. It has been established that the formation of pedagogical competence of masters of various specialties is based on current regulatory documents, in particular the National Qualifications Framework and the system of higher education standards. Using the example of the content of individual educational programs, the instrumentation for the forming pedagogical competence of master's through the study of relevant subjects and pedagogical internship in universities is characterized.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

It is proved that active teaching methods and modern pedagogical technologies, such as interactive, critical thinking, game and problem-based learning, project technology, training technologies, as well as methods of upbringing and motivation for learning activities, are used to form the components of the pedagogical competence of design masters. In order to consolidate pedagogical knowledge and skills, develop pedagogical competence during the internship, the internship method with job roles, the method of critical thinking, the method of mutual learning, partial search and research methods, etc. are used.

Keywords: *masters degree students; pedagogical competence; professional subjects; pedagogical internship.*

Постановка проблеми. Початок третього тисячоліття характеризується розвитком науково-технічного прогресу, швидкою інформатизацією та комп'ютеризацією, демократизацією суспільного життя у розвинених країнах світу. При цьому освіта в сучасному глобалізаційному та цифровізованому світі посідає ключову роль, вона має значний вплив як на особистість так і суспільство загалом. Підтвердження актуальності освіти в нових соціально-економічних умовах розвитку усіх цивілізованих країн світу є реалізація Інститутом ЮНЕСКО з освіти впродовж життя (UNESCO Institute for Lifelong Learning) відповідних Програм, що базуються на ідеї постійного оновлення освіти у зв'язку з динамічним зростанням інформації, необхідністю людини навчатися протягом усього життя. Так, в Інчхонській декларації ЮНЕСКО "Освіта-2030", прийнятій на Всесвітньому форумі з питань освіти, зазначено, що у людини при народженні виникає право на освіту, яке зберігається упродовж всього життя і базується на інтеграції навчання та життя [14].

Навчання упродовж життя є провідним чинником сталого розвитку суспільства шляхом створення реальної можливості для розкриття потенціалу кожної особистості, що закріплено у резолюції Генеральної Асамблеї ООН "Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року" [7]. На досягнення цілей сталого розвитку щодо забезпечення всеохопливої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх спрямована Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 рр. [10].

Відтак потреба сучасного суспільства у фахівцях, які володіють різними здібностями, мають значний інтелектуальний й творчий потенціал, прагнуть учитися впродовж цілого життя, приводить до педагогізації професійної освіти. Її важливість зумовлена універсальністю педагогічних знань та умінь, їх актуальністю в особистісно-професійній діяльності фахівців у межах будь-якої спеціальності.

На думку О. Дубасенюк, знання з педагогіки, які пов'язані з психологічними, необхідні сучасному фахівцю для побудови успішної професійної кар'єри, неперервної самоосвіти впродовж життя та розвитку його творчих здібностей [1]. Отже, ми поділяємо позицію І. Зязюна, що педагогічна підготовка у ЗВО повинна розглядатися не тільки і не

стільки як підготовка педагогів, скільки як шлях гуманізації професійної підготовки і суспільства загалом у контексті побудови єдиного європейського освітнього простору [2]. Крім того, введення педагогічних курсів та практик до освітніх програмах підготовки фахівців різних спеціальностей розширює спектр траєкторій працевлаштування випускників ЗВО, відкриває перед ними реальні перспективи побудови педагогічної кар'єри у майбутньому.

У народних університетах Німеччини під егідою "Освіта для всіх в усіх сферах життя" існує практика викладання на курсах і тренінгах фрілансерів (вільнонайманих працівників), які не обов'язково мають профільну педагогічну освіту, але повинні довести свою професійну придатність в обраній сфері [3].

В Україні, згідно з Положенням про акредитацію освітніх програм [9], право викладання в закладах вищої освіти надається професіоналам-практикам, експертам галузі, представникам роботодавців, які зазвичай не мають досвіду педагогічної діяльності. Відтак, сформована у них під час навчання у ЗВО педагогічна компетентність може забезпечити високий методичний рівень проведення ними аудиторних занять в межах освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

Наразі єдиного підходу щодо педагогізації професійної освіти у вищій освіті в нашій державі не існує. Однак для багатьох непедагогічних спеціальностей він реалізується через систему стандартів вищої освіти. Зокрема, аналіз освітніх стандартів магістерського рівня для підготовки фахівців різних спеціальностей в межах галузей знань 02 Культура і мистецтво; 05 Соціальні та поведінкові науки; 13 / Механічна інженерія та інші свідчить, що в їхній зміст закладена низка педагогічних компетентностей та програмних результатів навчання.

Доцільно наголосити, що така позиція розробників стандартів не безпідставна і базується на чинних нормативних документах вищої освіти, а саме, Законі України "Про вищу освіту" та Національній рамці кваліфікацій (НРК). Так, сьомий кваліфікаційний рівень НРК трактує дескриптор комунікації (взаємодія осіб з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності) для майбутніх магістрів як "зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються", а дескриптор відповідальності і автономії

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(здатність особи застосовувати знання та навички самостійно та відповідально) – як “управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів” [8]. Отже, цілком однозначно в документі йде мова про право випускника освітньої програми магістерського рівня вищої освіти будь-якої спеціальності здійснювати педагогічну діяльність за умови забезпечення закладом вищої освіти відповідної підготовки.

Аналіз досліджень та публікацій. Аналізу проблем дидактики професійної освіти присвятили праці А. Алексюк, С. Архангельський, С. Батишев, В. Биков, С. Гончаренко, О. Коваленко, Н. Ничкало та ін.; питання навчання впродовж життя, неперервної професійної освіти досліджували О. Аніщенко, О. Дубасенюк, В. Кремень, Л. Лук’янова, О. Огієнко, В. Олійник, С. Сисоєва, Г. Терещук, В. Семиченко, І. Соколова, О. Щербак та ін. У студіях науковців (В. Андрущенко, Н. Брюханова, Р. Гуревич, О. Діденко, І. Зязюн, Н. Ничкало, В. Кремень, С. Максименко, Я. Цехмістер, О. Чалий) висвітлені концептуальні засади професійної підготовки майбутніх фахівців; у т. ч. на принципах педагогізації освіти (Л. Буєва, Г. Васянович, О. Дубасенюк, І. Зязюн, В. Ільїн, В. Кремень, В. Кудін та ін.), а щодо фахівців різних спеціальностей – С. Пазеніч, В. Пономарьов, Л. Рибалко, А. Семенова, Р. Сущенко та ін.

Педагогічні технології аналізували Р. Гуревич, І. Дичківська, О. Пехота, С. Сисоєва, М. Фіцула, П. Щербань та ін., проблеми запровадження сучасних інформаційних технологій та інноваційних методик навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців та формуванні різноманітних фахових компетентностей – І. Зязюн, О. Курбагова, В. Паржницький, С. Шевчук та ін. Наприклад, у роботі колективу авторів [13] висвітлені результати дослідження шляхів застосування цифрових технологій у формуванні естетичної компетентності майбутніх педагогів засобами хореографічного мистецтва.

Утім, аналіз наукових праць, які містять результати проведених досліджень, свідчить, що проблема формування педагогічної компетентності розглядається переважно у контексті професійної підготовки вчителя, педагога. Водночас питання добору сучасного інструментарію для формування педагогічної компетентності у здобувачів магістерського рівня вищої освіти в ЗВО до цього часу не набули належної уваги.

Мета статті – висвітлення практики використання форм, методів та сучасних технологій навчання як інструментарію формування педагогічної компетентності у здобувачів магістерського рівня вищої освіти, що навчаються в ЗВО за освітніми програмами різних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. Підготовка фахівців різних спеціальностей за магістерськими

програмами в Україні відбувається згідно зі стандартами вищої освіти нового покоління, які часто містять серед фахових компетентностей й педагогічну. Так, наприклад, Освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки магістрів дизайну в Хмельницькому національному університеті містить фахову компетентність, що передбачає “володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності” (ФК.05). Для її реалізації передбачений програмний результат “обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін” (ПРН 13) [4].

Інша магістерська програма “Технології машинобудування” для здобувачів вищої освіти спеціальності 131 “Прикладна механіка” базується на відповідному стандарті вищої освіти і завбачає фахову компетентність “Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення до фахівців і нефахівців, зокрема і в процесі викладацької діяльності” (ФК.04). Для формування цієї компетентності ОПП містить низку програмних результатів, що полягають в умінні “зрозуміло і недвозначно презентувати результати досліджень та проєктів, доносити власні висновки, аргументи та пояснення державною та іноземною мовами усно і письмово колегам, здобувачам освіти та представникам інших професійних груп різного рівня” (ПРН.7) та “оволодівати сучасними знаннями, технологіями, інструментами і методами, зокрема через самостійне опрацювання фахової літератури, участь у науково-технічних та освітніх заходах” (ПРН.8) [5].

Відтак, на вимогу освітніх стандартів, розробники ОПП проєктують зміст програм та відповідні освітні компоненти педагогічного спрямування, які забезпечують засвоєння знань та набуття умінь і навичок щодо організації освітнього процесу в межах фахових дисциплін. Крім того, з метою придбання практичного досвіду набутих компетентностей програми передбачають проходження магістрами педагогічної практики в закладах вищої освіти, обсяг якої становить 3 кредити ЄКТС.

Назва та зміст освітніх компонент педагогічного спрямування ОПП різних спеціальностей мають відмінності, однак основу дисципліни складають модулі, спрямовані на вивчення базових педагогічних понять і методики викладання фахових (спеціальних) дисциплін. Наприклад, для магістрів дизайну мета вивчення обов’язкової освітньої компоненти “Методика викладання фахових дисциплін в закладах вищої освіти” полягає у підготовці фахівців, які володіють компетентностями, пов’яза-

**ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
У ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ними із розумінням змісту класичних та сучасних методик викладання дизайнерських дисциплін, вміннями застосовувати їх у різних формах навчання у викладацькій діяльності за фахом “Дизайн” [11]. Отже, курс складається з двох розділів, а саме “Дизайн-освіта. Нормативне та організаційно-методичне забезпечення” та “Методика навчання в дизайн-освіті”.

Теоретичний матеріал першого розділу навчальної дисципліни характеризує історію розвитку вищої освіти в Україні та світі, розкриває структуру вітчизняної ступеневої системи вищої освіти та знайомить студентів із сучасним станом розвитку дизайн-освіти в Україні та за кордоном, означає такі базові поняття, як “дизайн-освіта”, “стандарт вищої освіти”, “освітня програма” та ін. Крім того, на лекційних заняттях магістри знайомляться з роллю викладача в освітньому дизайнерському просторі, функціями та специфікою діяльності сучасного педагога дизайн-освіти, напрямками розвитку його професійної майстерності.

Другий розділ ставить за мету формування методичної компоненти педагогічної компетентності магістрів дизайну, яка базується на знаннях про форми, методи та технології навчання, особливості методики проведення аудиторних (лекційних та практичних) занять з дизайнерських дисциплін; специфіку організації самостійної роботи і практичної підготовки майбутніх дизайнерів; методіку проведення різних видів контролю результатів навчання в дизайн-освіті. Важливе місце в програмі курсу відведено вивченню методики розвитку творчої уяви та креативного мислення дизайнерів, інноваційних методів і технологій навчання дизайнерів, зокрема, мультимедійних; інноваційних форм організації навчального середовища дизайнерів тощо.

Практичний курс навчальної дисципліни “Методика викладання фахових дисциплін в закладах вищої освіти” складається з низки робіт, спрямованих на розвиток критичного мислення магістрів дизайну шляхом аналізу нормативної бази вищої освіти та дизайн-освіти, порівняльного аналізу компонентів вітчизняної дизайн-освіти та зарубіжних систем підготовки фахівців з дизайну; дослідженню компонентів педагогічної діяльності викладача ЗВО тощо. Інші практичні роботи декларують мету формування практичних умінь та навичок планування і проведення різних видів занять з урахуванням специфіки фахових дизайнерських дисциплін. Так, наприклад, задля підготовки магістрів до проходження педагогічної практики в ЗВО курсом передбачені практичні роботи з аналізу аудиторних занять за схемами, розроблення планів-конспектів проведення лекційних та практичних занять, організації позааудиторної (самостійної) навчальної діяльності студентів, розроблення засобів контролю результатів навчання студентів та ін.

З метою розвитку здібностей та професійних якостей особистості, необхідних для ефективного здійснення педагогічної діяльності, а саме, комунікативність, толерантність, емоційний інтелект, логічне та критичне мислення, креативність тощо, під час занять використовуються активні методи та сучасні технології навчання (табл. 1).

Завершується опанування практичної частини навчальної дисципліни заняттям FameLab (“Лабораторія слави” – stand-up форма проведення наукового конкурсу), на якому магістри презентують створені портфоліо виконаних робіт, обговорюють досягнуті результати, що сприяє розвитку навиків комунікації та взаємодії, самопрезентації, доступності донесення власних думок і суджень до слухачів тощо.

Таблиця 1

Інструментарій формування педагогічної компетентності у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Складові педагогічної компетентності	Форми, методи та технології
Знання	Словесні методи (розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, демонстрування); метод роботи з інформаційними джерелами; технологія проблемного навчання (проблемний виклад матеріалу, частково-пошукові та дослідницькі методи); інтерактивні технології навчання (метод діалогу, дискусії, “мозковий штурм” тощо) тощо
Уміння, навички	Практичні методи (спостереження, практична робота, продуктивно-практичний, розв’язання задач і виконання вправ, розв’язування графічних завдань та виконання графічної роботи); технологія проблемного навчання (метод вирішення проблемних завдань, частково-пошукові та дослідницькі методи); метод аналізу конкретних ситуацій (case-study); проектна технологія; ігрові технології (ділова гра, рольова гра) тощо
Здібності, професійні якості	Інтерактивні технології; технологія розвитку критичного мислення; технологія проблемного навчання (метод проблемного викладання, частково-пошукові та дослідницькі методи); ігрові технології (імітаційний тренінг); проектна технологія; методи виховання; методи мотивації до навчальної діяльності тощо
Первинний досвід педагогічної діяльності	Ігрові технології (стажування із виконанням посадової ролі, ігрове проектування); технологія проблемного навчання (частково-пошукові та дослідницькі методи); проектна технологія; метод навчання на робочому місці, метод взаємонавчання, метод портфоліо тощо

Примітка: систематизовано автором

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Логічним продовженням формування педагогічної компетентності магістрів дизайну є проходження ними педагогічної практики на базі кафедри дизайну Хмельницького національного університету, метою якої є закріплення здобувачами вищої освіти теоретичних знань з методики викладання фахових дисциплін, отримання навичок здійснення науково-педагогічної діяльності у вищій освіті із застосуванням новітніх освітніх технологій та методів педагогічної діяльності; організації і здійснення освітнього процесу, його наукове та навчально-методичне забезпечення [6].

Під час педагогічної практики магістри дизайну знайомляться з базою практики, відвідують заняття провідних викладачів кафедри та складають аналізи занять, вивчають нормативно-методичну документацію на прикладі однієї з фахових дисциплін, складають плани-конспекти занять, розробляють ілюстративний матеріал для обраних тем, підбирають оптимальні форми, методи та технології навчання, відповідно до змісту навчального матеріалу заняття, здійснюють підготовку і проводять пробні і залікове заняття. При цьому у них розвивається важлива компонента педагогічної компетентності – здатність до творчості, що дозволяє продуктивно розв'язувати педагогічні проблеми нестандартним способом, діяти в умовах невизначеності та сучасних викликів.

Крім того, програмою практики передбачено виконання науково-дослідницької роботи та індивідуального завдання, спрямованого на розвиток дослідницьких умінь майбутнього педагога шляхом аналізу стану використання форм, методів та технологій навчання в умовах організації підготовки фахівців дизайну на базі практики, узагальнення цього досвіду і напрацювання рекомендації щодо поліпшення складників освітнього процесу.

Проведення самоаналізу діяльності під час написання звіту з педагогічної практики має на меті розвиток культури писемного мовлення здобувачів вищої освіти, уміння складати звітну документацію з урахуванням відповідних вимог, розвиток логічного та критичного мислення магістрів дизайну для формування власних суджень щодо організації освітнього процесу підготовки фахівців дизайну і його постійного покращення.

Щодо формування педагогічної компетентності у магістрів з прикладної механіки за відповідною ОПП, враховується специфіка змісту їх професійної підготовки, наприклад, для виявлення та розвитку лідерських здібностей програмою навчальної дисципліни “Педагогіка та методика викладання спеціальних дисциплін” передбачена практична робота у формі тренінгу [12], що дозволяє студентам набути знань та оволодіти уміннями роботи в команді, розвинути ціннісні орієнтації та важливі

якості особистості, необхідні для здійснення педагогічної діяльності у майбутньому.

Висновки. Формування педагогічної компетентності у здобувачів магістерського рівня вищої освіти різних спеціальностей відбувається на базі низки нормативних документів в освітній сфері, зокрема Національної рамки кваліфікацій та стандартів вищої освіти за певними спеціальностями. Заклади вищої освіти, на вимоги освітніх стандартів, включають до змісту освітніх програм відповідні освітні компоненти, а саме, обов'язкові навчальні дисципліни педагогічного спрямування та педагогічні практики. Ефективність формування педагогічної компетентності у магістрів залежить від умілого використання викладачами ЗВО різноманітного педагогічного інструментарію, активних форм та методів навчання, сучасних педагогічних технологій.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження, на нашу думку, мають відбуватися у напрямі вивчення світового досвіду й адаптації кращих прикладів формування педагогічної компетентності – здатності особистості навчатися впродовж життя та навчати інших як однієї з ключових компетентностей сучасного фахівця будь-якої спеціальності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дубасенюк О.А. Проблеми педагогізації професійної освіти в умовах ціложиттєвого навчання особистості в контексті ідей академіка І.А. Зязюна *Теорія і практика професійної майстерності в умовах ціложиттєвого навчання* : монографія / за ред. О.А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во Рута, 2016. С. 32–58.
2. Зязюн І.А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : науково-метод. посібник. Київ : МАУП, 2000. 312 с.
3. Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика : монографія / за заг. ред. Л. Прокопів, В. Стинської. Івано-Франківськ : НАІР, 2022. 303 с.
4. Освітньо-професійна програма “Дизайн” для здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти в Хмельницькому національному університеті. URL: <http://surl.li/tukss> (дата звернення 01.03.2024).
5. Освітньо-професійна програма “Технології машинобудування” для здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти в Хмельницькому національному університеті. URL: <http://surl.li/tukta> (дата звернення 01.03.2024).
6. Педагогічна практика : програма і методичні рекомендації щодо її організації і виконання здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 022 “Дизайн” / Г.В. Красильникова, Е.В. Базилюк, О.П. Стрижова. Хмельницький : ХНУ, 2023. 19 с.
7. Перетворення нашого світу : Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН. URL: <http://surl.li/jgzav> (дата звернення 01.03.2024).
8. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами 2020 року) URL: <http://surl.li/bcwtt> (дата звернення 01.03.2024).

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

9. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Наказ МОН України від 11.07.2019 №977. URL: <http://surl.li/szly> (дата звернення 01.03.2024).

10. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки : Розпорядження КМУ від 23.02.2022 №286-р. URL: <http://surl.li/dtmdf> (дата звернення 01.03.2024).

11. Робоча програма навчальної дисципліни “Методика викладання фахових дисциплін в закладах вищої освіти” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. 022 “Дизайн” / укл. Красильникова Г.В. Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2023. 11 с.

12. Робоча програма навчальної дисципліни “Педагогіка та методика викладання спеціальних дисциплін” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 131 “Прикладна механіка” / укл. Красильникова Г.В. Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2023. 11 с.

13. Чжао Жуйсюе, Водяна В., Щур Л., Баньковський А., Машталер І., Солонинка Т. Застосування цифрових технологій у формуванні естетичної компетентності майбутніх педагогів засобами хореографічного мистецтва. *Молодь і ринок*. 2023. № 9 (217). С. 135–140.

14. Incheon Declaration and SDG4-Education 2030 Framework for Action (2015), UNESCO, 86 p.

REFERENCES

1. Dubaseniuk, O.A. (2016). Problemy pedahohizatsii profesiinoi osvity v umovakh tsilozhyttievoho navchannia osobystosti v konteksti idei akademika I.A. Ziaziuna [The Problems of Pedagogy of Vocational Education in the Context of Lifelong Learning of Personality in the Context of the Ideas of Academician I.A. Zyazyun]. Monograph, edited by O.A. Dubaseniuk. Theory and practice of professional skills in the conditions of lifelong learning. Zhytomyr, pp. 32–58. [in Ukrainian].

2. Ziaziun, I.A. (2000). Pedahohika dobra: idealy i realii [Pedagogy of the good: ideals and realities]. *Educational and methodical manual*. Kyiv, 312 p. [in Ukrainian].

3. Osvita vprodovzh zhyttia: zarubizhnyi dosvid ta natsionalna praktyka [Lifelong learning: foreign experience and national practice]. Monograph, edited by L. Prokopiv, V. Stynska. Ivano-Frankivsk, 2022. 303 p. [in Ukrainian].

4. Osvitno-profesiina prohrama “Dyzain” dlia zdobuvachiv drugoho mahisterskoho rivnia vyshchoi osvity v Khmelnytskomu natsionalnomu universyteti [Educational and professional programme “Design” for applicants for the second master’s degree at Khmelnytskyi National University]. Available at: <http://surl.li/tukss> (Accessed 01 Mar. 2024). [in Ukrainian].

5. Osvitno-profesiina prohrama “Tekhnolohii mashynobuduvannia” dlia zdobuvachiv drugoho mahisterskoho rivnia vyshchoi osvity v Khmelnytskomu natsionalnomu universyteti [Educational and professional programme “Mechanical Engineering Technologies” for applicants for the second master’s degree at Khmelnytskyi National University]. Available at: <http://surl.li/tukta> (Accessed 01 Mar. 2024). [in Ukrainian].

6. Krasylnykova, H.V., Bazyluk, E.V. & Stryzhova, O.P. (2023). Pedahohichna praktyka : prohrama i metodychni rekomendatsii shchodo yii orhanizatsii i vykonannia zdobuvachamy drugoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity spe-

tsialnosti 022 “Dyzain” [Pedagogical practice: programme and methodological recommendations for its organisation and implementation by applicants for the second (master’s) level of higher education in the speciality 022 “Design”]. Khmelnytskyi, 19 p. [in Ukrainian].

7. Peretvorennia nashoho svitu: Poriadok denni u sferi staloho rozvytku na period do 2030 roku: Rezoliutsiia Heneralnoi Asamblei OON [Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development: UN General Assembly Resolution]. Available at: <http://surl.li/jgzav> (Accessed 01 Mar. 2024). [in Ukrainian].

8. Pro zatverdzhennia Natsionalnoi ramky kvalifikatsii : Postanova Kabinetu ministriv Ukrainy vid 23.11.2011 № 1341 (zi zminamy 2020 roku) [On approval of the National Qualifications Framework: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 23.11.2011 No. 1341 (as amended in 2020)]. Available at: <http://surl.li/bcwu> (Accessed 01 Mar. 2024). [in Ukrainian].

9. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro akredytatsiiu osvitynih prohram, za yakymy zdiisniuietsia pidhotovka zdobuvachiv vyshchoi osvity: Nakaz MON Ukrainy vid 11.07.2019 № 977 [On Approval of the Regulation on Accreditation of Educational Programmes for the Training of Higher Education Applicants: Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 11.07.2019 No. 977]. Available at: <http://surl.li/szly> (Accessed 01 Mar 2024). [in Ukrainian].

10. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku vyshchoi osvity v Ukrainy na 2022–2032 roky : Rozporiadzhennia KMU vid 23.02.2022 №286-r [On approval of the Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022–2032: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 23.02.2022 No. 286-p]. Available at: <http://surl.li/dtmdf> (Accessed 01 Mar 2024). [in Ukrainian].

11. Krasylnykova, H.V. (2023). Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny “Metodyka vykladannia fakhovykh dystsyplin v zakladakh vyshchoi osvity” dlia zdobuvachiv drugoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity spets. 022 “Dyzain” [Curriculum for the discipline “Methods of teaching professional disciplines in higher education institutions” for applicants for the second (master’s) level of higher education, speciality 022 “Design”]. Khmelnytskyi, 11 p. [in Ukrainian].

12. Krasylnykova, H.V. (2023). Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny “Pedahohika ta metodyka vykladannia spetsialnykh dystsyplin” dlia zdobuvachiv drugoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity spetsialnosti 131 “Prykladna mekhanika” [Work programme of the discipline “Pedagogy and methods of teaching special disciplines” for applicants for the second (master’s) level of higher education in speciality 131 “Applied Mechanics”]. Khmelnytskyi, 11 p. [in Ukrainian].

13. Chzhao Zhuisiue, Vodiana, V., Shchur, L., Bankovskiy, A., Mashtaler, I. & Solonyka, T. (2023). Zastosuvannia tsyfrovyykh tekhnolohii u formuvanni estetychnoi kompetentnosti maibutnykh pedahohiv zasobamy khoreohrafichnoho mystetstva [The use of digital technologies in the formation of aesthetic competence of future teachers by means of choreographic art]. *Youth & market*. Monthly scientific-pedagogical journal. Drobych, Vol. 9 (217), pp. 135–140. [in Ukrainian].

14. Incheon Declaration and SDG4-Education 2030 Framework for Action (2015), UNESCO, 86 p. [in English].

Стаття надійшла до редакції 22.05.2024

